

**TENİSÇİLERİN SPORA ÖZGÜ
BAŞARI MOTİVASYON VE
BENLİK SAYGISI DÜZEYLERİNİN
KARŞILAŞTIRILMASI**

Dr. Orhan Yakup HOŞMAN

AKADEMİSYEN
KİTABEVİ

© Copyright 2019

Bu kitabın, basım, yayın ve satış hakları Akademisyen Kitabevi A.Ş.'ne aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kağıt ve/veya başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz, dağıtılamaz. Tablo, şekil ve grafikler izin alınmadan, ticari amaçlı kullanılamaz. Bu kitap T.C. Kültür Bakanhı bandrolü ile satılmaktadır.

ISBN

978-605-258-406-4

Sayfa ve Kapak Tasarımı

Akademisyen Dizgi Ünitesi

Kitap Adı

Tenişçilerin Spora Özgü Başarı
Motivasyon ve Benlik Saygısı
Düzeylerinin Karşılaştırılması

Yayıncı Sertifika No:

25465

Baskı ve Cilt

Uzun Dijital Matbaacılık

Yazar

Dr. Orhan Yakup HOŞMAN

Bisa Code:

SPO04500

Yayın Koordinatörü

Yasin DİLMEN

DOI

10.37609/akya.2250

GENEL DAĞITIM

Akademisyen Kitabevi A.Ş.

Halk Sokak 5 / A

Yenişehir / Ankara

Tel: 0312 431 16 33

siparis@akademisyen.com

www.akademisyen.com

ÖNSÖZ

Doktora eğitimim boyunca fikirlerini ve tecrübelerini benimle paylaşan, zamanını ve desteğini benden esirgemeyen hocalarım ve danışmanım Prof. Dr. Mehmet Kılıç'a sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Çalışmanın gerek bütününde gerekse nitel verilerin analizinde beni sabırla dinleyen ve fikirlerini paylaşan Doç. Dr. Süleyman Patlar, Prof. Dr. Erkan Faruk Şirin, Prof Dr. Oktay Çakmakçı, Arş. Gör Ali Tatlıcı, Ali Saçıkara ve Sercan Yılmaz'a teşekkürlerimi sunarım.

Dr. Orhan Yakup HOŞMAN

KISALTMALAR

MAF	:	Motive To Avoid Failure
MAS	:	Motive To Approach Success
POW	:	Power Motive
SPSS	:	Statistical Package For Social
T	:	Korelasyon
TİCİ	:	Türkiye İdman Cemiyetleri İttifakı
TTF	:	Türkiye Tenis Federasyonu
WMG	:	World Master Games
X	:	Aritmetik Ortalama
YGS	:	Yükseköğrenime Giriş Sınavı
YY	:	Yüzyıl

İÇİNDEKİLER

1. GİRİŞ.....	1
1.1. Tenis.....	3
1.2. Tenisin Tarihsel Gelişimi.....	4
1.3. Yaşlanma ve Veteran Spor Tanımları	6
1.4. Başarı Motivasyonu	7
1.4.1. Motivasyon ve Motivasyona İlişkin Kavramlar	8
1.4.2. Murray'ın İhtiyaçlar Kuramı	8
1.4.3. Maslow'un İhtiyaçlar Kuramı	10
1.4.4. Beklenti-Değer Kuramları	13
1.4.5. Rotter'ın Sosyal Öğrenme Kuramı	14
1.4.6. Bandura'nın Sosyal Öğrenme Kuramı	15
1.4.7. Lewin'in Sonuç Alma Kuramı.....	16
1.4.8. Başarı GÜdülenmesi Kuramı	17
1.4.9. McClelland – Atkinson, Başarı Güdülenmesi Kuramı	17
1.5. Spor Alanında Başarı Güdülenmesinin Ölçülmesi	18
1.6. Benlik	18
1.6.1. Benlik Saygısı	19
1.6.2. Benlik Saygısının Gelişimi	20
1.6.3. Benlik Saygısı ve Ruh Sağlığı	22
2. GEREÇ VE YÖNTEM	29
2.1. Araştırma Modeli	29
2.2. Araştırmanın Hipotezleri.....	30
2.3. Araştırma Grubu	33
2.4. Veri Toplama Araçları.....	33
2.4.1. Kişisel Bilgi Formu	33
2.4.2. Benlik Saygısı Ölçeği (Coopersmith Self Esteem Scale)	34
2.4.3. Spora Özgü Başarı Motivasyon Ölçeği (Sports-Specific Motive Scale)	35

2.5. Verilerin Toplanması	36
2.6. Verilerin Analizi.....	36
3. BULGULAR	37
4. TARTIŞMA VE YORUM.....	67
4.1. Birinci Hipoteze İlişkin Bulguların Yorumu ve Tartışması	67
4.2. İkinci Hipoteze İlişkin Bulguların Yorumu ve Tartışması.....	68
4.3. Üçüncü Hipoteze İlişkin Bulguların Yorumu ve Tartışması.....	70
4.4. Dördüncü Hipoteze İlişkin Bulguların Yorumu ve Tartışması.....	71
4.5. Beşinci Hipoteze İlişkin Bulguların Yorumu ve Tartışması.....	72
4.6. Altıncı Hipoteze İlişkin Bulguların Yorumu ve Tartışması.....	73
4.7. Yedinci Hipoteze İlişkin Bulguların Yorumu ve Tartışması.....	74
4.8. Sekizinci Hipoteze İlişkin Bulguların Yorumu ve Tartışması.....	75
4.9. Dokuzuncu Hipoteze İlişkin Bulguların Yorumu ve Tartışması.....	77
4.10. Onuncu Hipoteze İlişkin Bulguların Yorumu ve Tartışması	78
4.11. Onbirinci Hipoteze İlişkin Bulguların Yorumu ve Tartışması	79
4.12. Onikinci Hipoteze İlişkin Bulguların Yorumu ve Tartışması	80
4.13. Onüçüncü Hipoteze İlişkin Bulguların Yorumu ve Tartışması	82
5. SONUÇ VE ÖNERİLER	83
KAYNAKLAR.....	85

KAYNAKLAR

1. 2015, 04 06). [Http://Www.Arifkocak.Com](http://www.arifkocak.com): ([Http://Www.Arifkocak.Com](http://www.arifkocak.com) Adresinden Alındı.
2. Aak M, Karademir T, 2011. Kahramanmaraş sütü imam niversitesi engelli öğrencilerin benlik saygılarının bazı değişkenlere göre incelenmesi. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 12(2), 165-179.
3. Aktaş Z, obanoğlu G, Yazıcılar İ, Er N, 2006. Profesyonel basketbolcularda spora özgü başarı motivasyon düzeyinin cinsiyetler açısından karşılaştırılması. Spormetre Beden Eğitimi Ve Spor Bilimleri Dergisi, 4(2), 55-59.
4. Altınparmak S, Kutlu AK, 2009. 15-49 yaş grubu kadınlarda sağlığı geliştirme davranışları ve etkileyen faktörler, Taf Preventive Medicine Bulletin, 421-26.
5. Ardahan F, Lapa TY, 2011. Açık alan rekreasyonu: bisiklet kullanıcıları ve yryşlerinin doğa sporu yapma nedenleri ve elde ettikleri faydalar. Uluslar Arası İnsan Bilimleri Dergisi, 8(1), 1328-41.
6. Aydın A, 2001. İstanbul, İstanbul: Alfa Yayınları.
7. Baker J, Horton S, Weir P, 2010. The masters athlete: understanding the role of exercise in optimizing aging, Routledge, pp:8-10.
8. Bandura A, 1997. Self-Efficacy: The Exercise Of Control. New York: W. H. Freeman Company.
9. Bergeron MF, Maresh CM, Armstrong LE, 1995. Fluid-electrolyte balance associated with tennis match play in a hot environment. Int J Sport Nutr, 5, 180-93.
10. Başer M, Bayat M, 1998. ğrencilerin benlik saygılarının değerlendirilmesi. Hemşirelik- Ebelik Eğitimi ve Uygulamalarında Kalite Sempozyumu, Kayseri.
11. Bulut S, 2006. İlkğretim II. kademe öğrencilerinin matematik dersinde kullandıkları öğrenme stratejileri ve başarı gdleri. Edirne: Yükseklisans Tezi,Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
12. Bums RB, 1982. Self concept dvelopment and kanon, New York Holt. Rineharl and Winston .New York.U.S.A.
13. Büyük Kültür Ansiklopedisi, 1984. Ankara: Başkent Yayınları.

14. Can G, 1990. Lise öğrencilerinin benlik tasarımı etkileyen etmenler. Ankara: Ankara Üniversitesi Basım Evi;
15. Cihangir Z, 2009. Öğretmen adaylarında temel psikolojik ihtiyaçların doyumu ve iyi olma. Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 7(3), 691-711.
16. Cihangiroğlu N, Şahin B, 2010. Oraganizasyonlarda önemli bir fenomen: psikolojik sözleşme. Zkü Sosyal Bilimler Dergisi, 6(11), 1-16.
17. Cox RH, 1990. Sport psychology, concepts and applications. Second Edition. Dubuque: Wm C. Brown Publishers.
18. Cramer D, 2003. Acceptance and need for approval as moderators of self-esteem and satisfaction with a romantic relationship or closest friendship. Journal Of Psychology, 137(5), 495-505.
19. Çivitci A, 2012. Üniversite öğrencilerinde genel yaşam doyumu ve psikolojik ihtiyaçları arasındaki ilişkiler. Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 21(2), 321-36.
20. Dede Y, Argün Z, 2004. Öğrencilerin matematiğe yönelik içsel ve dışsal motivasyonlarının belirlenmesi. Eğitim Ve Bilim, 29(134), 49-54.
21. Doyle AB, Brendgen M, Markiewicz D, Kamkar K, 2003. Family relationships as moderators of the association between romantic relationships and adjustment in early adolescence. Journal Of Early Adolescence, 23(3), 316-340.
22. Engler B, 2009. Personality theories. Boston: Houghton Mifflin Harcourt Publishing Co.
23. Engür M, 2002. Elit sporcularda başarı motivasyonunun, durumluk kaygı düzeyleri üzerine etkisi. İzmir.
24. Ercoşkun ME, Nalçacı A, 2005. Öğretimde psikolojik ihtiyaçların yeri ve önemi. Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi(11), 353-370.
25. Erdem A, 1997. İçerik kuramları ve eğitim yönetimine katkıları. Paü. Eğitim Fak.Derg.(3), 68-77.
26. Gelen E, Saygın Ö, Karahan M, Karacabey K, 2006. 1. ve 2. ligdeki tenisçilerin fiziksel uygunluk özelliklerinin karşılaştırılması. Fırat Üniversitesi Sağlık Bilimleri Tıp Dergis, 20(2), 119-27.

27. Guindon MH, 2002. Toward accountability in the use of self-esteem construct. *Journal of Counseling and Development*, 80(2), 204-213.
28. Gür A, 1996. Ergenlerde depresyon ve benlik saygısı arasındaki ilişki. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi;
29. Güven A, 1994. Farklı öğretim programı izleyen öğrencilerde algılanan anababa-öğretmen tutumlarının benlik kavramına etkisi. VII. Ulusal Psikoloji Kongresi Bilimsel Çalışmaları; 149-164.
30. Haşıl N, Ataç H, 1998. Tenis alıştırma örnekleri. Bursa: Akmat Akınoğlu Matbaacılık Ltd,Şti.
31. Henriques GR, Calhoun LG, 1999. Gender and ethnic differences in the relationship between body esteem and self-esteem. *Journal Of Psychology*, 133(4), 357-368.
32. Kaçar IG, Zengin B, 2009. İngilizceyi yabancı dil olarak öğrenenlerin dil öğrenme ile ilgili inançları, öğrenme yöntemleri, dil öğrenme amaçları ve öncelikleri arasındaki ilişki: öğrenci boyutu. *Journal Of Language And Linguistic Studies*, 5(1), 55-89.
33. Kapıkıran Ş, 2012. Ergenlerde olumsuz otomatik düşünceler ve içsel güdülenme arasındaki ilişkinin aracı ve farklılaştırıcısı olarak başarı başarı yönelimi ve kendini engelleme davranışlarının sınanması. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(2), 695-711.
34. Karataş S, Güleş H, 2010. İlköğretim okulu öğretmenlerinin iş tatmini ile örgütsel bağlılığı. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(2), 74-89.
35. Kermen O, 2002. Tenis, teknik ve taktikleri. Ankara: Nobel Yayınları.
36. Koçel T, 2003. İşletme yöneticiliği. İstanbul: Beta Yayınları.
37. Küçüközkan Y, 2015. Liderlik ve motivasyon teorileri: kuramsal bir çerçeve. *Uluslararası Akademik Yönetim Bilimleri Dergisi*, 1(2), 86-114.
38. Leary MR, 1995. Self-presentation: impression management and interpersonal behavior. Boluder: Co: Westwiew.
39. Lin YG, Mckeachie WJ, Kim YJ, 1999. College student intrinsic and/or extrinsic motivation and learning. *Learning And Individual Differences*, 13, 251-58.

40. Maccoby EE, 1992. The role of the parents in the socialization of children: an historical overview. *Developmental Psychology*, 28(6), 1006-17.
41. Nicholls JG, Robert GC, 1992. The general and the specific in the development and expression of achievement motivation; motivationin sport and exercise, *Human Kinetics Books*, 65-69.
42. Onaran O, 1981. Çalışma yaşamında güdülenme kuramları. Ankara: Sevinç Matbaası.
43. Orhan F, Dağcı A, 2015. Ergenlikte dini kimliğin inşası: sosyal öğrenme kuramı açısından bir değerlendirme. *Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 4(7), 115-35.
44. Önen SM, Kanayran HG, 2015. Liderlik ve motivasyon: kuramsal bir değerlendirme. *birey ve toplum*, 5(10), 43-63.
45. Özaydın N, 2011. Mesleki müzik eğitimi alan öğrencilerin psikolojik ihtiyaçlarının ve yaşam doyumlarının incelenmesi. Konya: Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.
46. Özer PS, Topaloğlu T, 2008. Motivasyonda kapsam kuramları. s. celaeddin içinde, liderlik ve motivasyon (S. 1-22). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
47. Özgan H, 1999. Lise öğrencilerinin empatik sınıf atmosferi algılamaları, başarıları ve benlik saygılarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi ve aralarındaki ilişkinin belirlenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Trabzon: Karadeniz Teknik Üniversitesi;
48. Özkan İ, 1987. Gençlerde benlik saygısı ile akademik başarı arasındaki ilişki. sunum. Xxııı. Ulusal Psikiyatri Ve Nörolojik Bilimler Kongresi.: İstanbul: Atatürk Kültür Merkezi.
49. Öztıp M, 2006. Wta (women tennis association-bayanlar tenis birliği). Ankara: Gazi Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Yüksekokul Antrenörlük Eğitimi Bölümü Lisans Bitirme Tezi.
50. Plummer D, 2007. Helping children to build self-esteem: a photocopiable activities book second edition. London And Philadelphia: Jessica Kingsley Publishers.
51. Quatman T, Watson CM, 2001. Gender differences in adolescent self-esteem: an explorations of domains. *Journal Of Genetic Psychology*, 162(1), 93-117.
52. Reaburn RJM, 2015. Nutrition and performance in masters athletes, Crc press, pp:2.

53. Rosenberg M, 1965. Society and adolescent self-image. Princeton: New Jersey: Princeton University Press.
54. Rosenberg M, 1986. Conceiving the self. florida: Krieger Publishing Company.
55. Saracaloğlu AS, Yenice N, Özden M, 2013. Fen bilgisi, sosyal bilgiler ve sınıf öğretmeni adaylarının öğretmen öz-yeterlik algılarının ve akademik kontrol odaklarının incelenmesi. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi(34), 229-230.
56. Seker SE, 2015. Motivasyon teorisi. Ybs Ansiklopedisi, 2(1), 22-26.
57. Soyer F, Can Y, Güven H, Hergüner G, Bayansalduz M, Tetik B, 2010. Sporculardaki başarı motivasyonu ile takım birlikteliği arasındaki ilişkinin incelenmesi. Uluslar Arası İnsa Bilimleri Dergisi, 7(1), 226-38.
58. Şaban Aİ, Saban A, 2008. Sınıf öğretmenliği öğrencilerinin bilişsel farkındalıkları ile güdülerinin bazı sosyo-demografik değişkenlere göre incelenmesi. Ege Eğitim Dergisi, 9(1), 35-58.
59. Tenis Federasyonu, (2016, 04 08). Www.Ttf.Org.Tr. Türkiye Tenis Federasyonu: [Http://Www.Ttf.Org.Tr/Kurallar](http://Www.Ttf.Org.Tr/Kurallar) Adresinden Alındı.
60. Tiggeman M, Williamson S, 2000. The effect of exercise on body satisfaction and self-esteem as a function of gender and age, sex roles, 119-127s
61. Tiryaki Ş, Gödelek E, 1997. Spora özgü başarı motivasyonu ölçeğinin türk sporcuları için uyarlanması çalışması. 1. Uluslar Arası Spor Psikoloji Sempozyumu (S. 128-41). Ankara: Bağır-gan Yayınevi.
62. Tufan B. Yüksek Öğretim Yapan Bir Grup Öğrencinin Benlik Saygılarını Dört Yıl Ara İle İzleme Çalışması. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmetler Yüksekokulu Dergisi 1989; 7: 28-37.
63. Tunacan S, Çetin C, 2009. Lise öğretmenlerinin iş doyumunu etkileyen faktörlerin tespitine ilişkin bir araştırma. M.Ü. Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi(29), 155-72.
64. Türedi E, 2015. Özyeterlik, benlik saygısı ve atılganlık düzeyi ilişkisi cinsiyet ve deneyim süresi açısından resmi okul ve özel okul öğretmenleri üzerine bir araştırma. Mersin: Yüksek Lisans Tezi, Toros Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Ana Bilim Dalı.

65. Türkçe Bilgi, (2015, 04 06). 2015 Tarihinde Tenis: [Http://Asiklopedi.Turkcebilgi.Com](http://Asiklopedi.Turkcebilgi.Com) Adresinden Alındı
66. Türkdoğan T, Duru E, 2012. Üniversite öğrencilerinde öznel iyi oluşun yordanmasında temel ihtiyaçların karşılanmasının rolü. Kuram Ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 2429-2446.
67. Umay A, 2002. Matematik öğretmen adaylarının başarı güdüsü düzeyleri, değişimi ve değişimi faktörler. Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 22, 148-55.
68. Urartu Ü, 1992. Tenis, teknik, taktik, Kondisyon. İstanbul: İnkılap Kitabevi.
69. Ünsar S, İşseler H, 2003. Trakya üniversitesi sağlık hizmetleri m.y.o. öğrencilerinin benlik saygısını etkileyen faktörlerin incelenmesi, Hemşirelik Forumu Dergisi.
70. Ünsar S, Kostak MA, Kurt S, Erol Ö, 2011. Hemşirelerin kendini gerçekleştirme düzeyleri ve etkileyen etmenler. Dokuz Eylül Üniversitesi Hemşirelik Yüksekokulu Elektronik Dergisi, 4(1), 2-6.
71. Vallerand RJ, Pelletier LG, Blais MR, Briere NM, Senecal C, Valleres EF, 1992. The academic motivation scale: a measure of intrinsic, extrinsic and amotivation in education. Educational and Psychological Measurement, 52, 1003-17.
72. Vallerand RJ, Pelletier LG, Blais MR, Briere NM, Senecal C, Vallieres EF, 1992. The academic motivation scale: a measure of intrinsic, extrinsic, and amotivation in education. Educational And Psychological Measurement, 1002-17, 52.
73. Watkins D, Akande A, Cheng C, Regmi M, 1996. Culture and gender differences in self-esteem of college students: a four-country comparison. Social Behavior and Personality, 24(4), 321-328.
74. Wise İ, 2004. Adolescence psychosanalytic ideas. London: Karnac Books.
75. Wolman BB, 1998. Adolescence biological and psychosocial persectives. Santa Barbara: Green Wood Publishing Group.
76. Wu X, 2003. Intrinsic motivation and young language learners: the impact of the classroom environment. System, 31(4), 501-17.
77. Yaman M, Duman S, Hergüner Ç, 2001. Türkiye ligindeki müsabık voleybolcu, hentbolcu ve futbolcu bayanlar arasındaki

- başarı motivasyonu farklılıklarının araştırılması, Eğitim Araştırmaları Dergisi, Sayı 25, S: 102-107.
78. Yavilioğlu C, 2000. Ekonomik kalkınma ve motivasyon arasındaki ilişki. C.Ü. İktisadi Ve İdari Bilimler Dergisi, 2(2), 109-30.
79. Yıldız M, 2012. Öğretmen adaylarının benlik saygısı ve kişilik özelliklerinin sahip oldukları değerler açısından incelenmesi. Konya: Yüksek Lisans Tezi Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Rehberlik Ve Psikolojik Danışmanlık Bilim Dalı.
80. Yıldız Ö, 2004. Takım sporlarında iletişimin performans verimine etkisinin araştırılması. Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.